

**דוח ביקורת על
הסתדרות האחים והאחיות בישראל**

1. מבוא

הסתדרות האחים והאחיות בישראל (להלן - הסתדרות האחיות או האיגוד) מאגדת בתוכה את האחים והאחיות העובדים במוסדות הבריאות במדינת ישראל, במסגרת ייצוגית של ארבע חטיבות: בתי החולים, קהילה, בריאות הציבור וחינוך.

הסתדרות האחיות נוסדה בשנת 1947, במסגרת הסתדרות העובדים הכללית והיא פועלת לקידום ושיפור תנאי ושכר עבודתם של האחים והאחיות, בשלושה מישורים עיקריים: קידום הסכמים קיבוציים להעלאת שכר ולשיפור תנאי עבודת האחים והאחיות; ליווי יומיומי ותמיכה שוטפת בוועדי עובדים במקומות העבודה, לצד הקניית כלים והעמקת הידע המקצועי של הוועדים; תגבור הפרט, באמצעות מענה פרטני והכוונה אישית לאחים/אחיות בעבודה.

על-פי נתוני המנהלת למרשם חברים וגבייה, למועד הביקורת (חודש דצמבר 2016), רשומים באיגוד כ-21,111 חברים, אשר מתוכם: 17,614 משלמים דמי חבר; 3,364 משלמים דמי טיפול וכ-130 משלמים אחרים.

יו"ר האיגוד המכהנת, גבי אילנה כהן, משמשת בתפקידה מאז שנת 1994 ונבחרה לתפקידה, מחדש, בתאריך 28.12.2009.

בהתאם לרישומים בנציבות כח אדם, נכון למועד הביקורת, מועסקים באיגוד 8 עובדים.

להסתדרות האחיות יש קרן השתלמות, שהוקמה בשנת 1982. בשנת 1995 הוקמה קופת גמל לתגמולים ופיצויים לציבור האחים והאחיות.

במסגרת פעילותו של האיגוד לקידום המקצועי של האחים והאחיות, הוא מקיים תכניות מקצועיות לעוסקים במקצוע, סמינרים וימי עיון מקצועיים וזאת באמצעות עמותות לקידום מקצועי, שהוקמו לשם כך, בכל חטיבות האיגוד. העמותות המקצועיות הללו לא נבדקו במסגרת דוח זה.

2. פעולות הביקורת

בשנים 2002-2003 נערכה ביקורת של לשכת המבקר הפנימי להסתדרות באיגוד האחיות, ובעקבותיה הופק דוח ביקורת מס' 395/2004 (להלן - הביקורת הקודמת).

בשנת 2009 נערכה ביקורת מעקב (להלן - ביקורת המעקב), במסגרתה נבדק אופן תפקוד האיגוד מההיבטים הכספיים, המנהליים והארגוניים, וכן נבדק תיקון ליקויים ויישום ההמלצות מהביקורת הקודמת. בעקבות ביקורת המעקב הופק דוח ביקורת מס' 486/2009.

התקופה המבוקרת בדוח הנוכחי מתייחסת, בעיקר, לשנים 2014-2016.

להלן הנושאים, שנבדקו בדוח זה:

- * מסמכי יסוד, תקנון יסוד ותקנות בחירות
- * פעולות וסדרי עבודה
- * כספים ותקציב
- * כוח אדם
- * פרסומים ושיווק ההסתדרות
- * גופים בזיקה לאיגוד

משרד המבקר סקר תיקים, פרוטוקולים של מוסדות האיגוד, מסמכים והתכתבויות שונות בנושאים שנבדקו וכן ערך פגישות עם בעלי תפקידים באיגוד, הנוגעים לנושא הביקורת.

הביקורת באיגוד נערכה, לסירוגין, בחודשים דצמבר 2016 - אוגוסט 2017, בהתאם לתכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי להסתדרות לשנת 2017. טיוטת דוח הביקורת הועברה לעיון ולתגובה של הגופים המבוקרים, כמקובל.

3. תמצית מנהלים

מסמכי היסוד (פרק 4)

בביקורת הקודמת נמצאו אי התאמות בין הוראות החוקה להוראות תקנון היסוד של האיגוד, לרבות אלה הקשורות למבנה האיגוד.

ב"תקנון הבחירות למוסדות הסתדרות האחים והאחיות" מוסדות האיגוד לא כללו את המרכז. עם זאת, בתקנון היסוד של האיגוד, נכלל המרכז כאחד ממוסדות האיגוד.

בביקורת הנוכחית תקנון היסוד טרם תוקן: המרכז עדיין נמנה עם מוסדות האיגוד הארציים, דבר שבא בסתירה לאמור בתקנון הבחירות.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי תקנון היסוד של הסתדרות האחיות שונה בהתאמה ומתוך כך פועלים המוסדות הנבחרים בהסתדרות האחיות, על-פי מבנה ארגוני מקצועי חטיבתי.

משרד המבקר חזר על המלצתו לעדכן את תקנון היסוד, ובין היתר, להתאים את המבנה הארצי של מוסדות האיגוד בתקנון היסוד למבנה המוסדות, כפי שמצוין בתקנון הבחירות.

המזכירות הארצית (פרק 5.3)

למשרד המבקר לא הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות המזכירות הארצית בשנים המבוקרות.

- מנכ"ל האיגוד מסר, שהוצגו פרוטוקולי המזכירות הארצית הכוללת את כלל החטיבות, המתכנסת לפחות פעמיים לשנה.

משרד המבקר שב ומדגיש שלא קיבל פרוטוקולים מהתכנסות המזכירות הארצית כאמור.

יו"ר האיגוד (פרק 5.4) **בחירות למוסדות האיגוד (פרק 6)**

יש לקיים בחירות ליו"ר האיגוד כל 5 שנים. למועד הביקורת לא התקיימו בחירות למוסדות האיגוד מזה 7 שנים.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי בשל הבחירות למוסדות ההסתדרות הכללית וליו"ר ההסתדרות נדחו הבחירות משנת 2017 לתחילת שנת 2018 - הליכי הבחירות למוסדות הסתדרות האחיות נמצאים כיום בעיצומן, והן נקבעו ותערכנה ביום 16.04.2018.

גופים בזיקה (פרק 7)

האיגוד המציא למשרד המבקר את רשימת הגופים בזיקה לאיגוד. בסה"כ 33 גופים. האיגוד לא הציג למשרד המבקר את פירוט שיעורי ואמצעי השליטה במוסדות שבזיקה.

יש לציין, כי הזיקה של הגופים לאיגוד קיימת באופנים שונים; החל מניהול על-ידי עובדים ומנהלים באיגוד ועד לכדי בעלות של ממש בשיתוף גופים נוספים.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי האיגוד אינו שותף בניהול הגופים לעיל. לדבריו, כל הגופים מבוקרים ומפוקחים על-ידי הגופים המוסמכים הרלוונטיים.

בניגוד לדברי מנכ"ל האיגוד, משרד המבקר מצא כי ישנם גופים בהם עובדי האיגוד משמשים כמנהלים ולפיכך שותפים בניהולם.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי הביקורת עסקה ביחסי הזיקה בין גופים שונים לבין האיגוד, ותו לא - בהקשר זה הודגש, כי המדובר בישויות משפטיות שונות. יחד עם זאת, צוין כי בעלי תפקידים באיגוד משמשים בתפקידים שונים בגופים אלו.

חטיבות (פרק 8.2)

בשנים 2014-2015 מזכירות חטיבת אחיות בתי החולים התכנסה פעמיים בלבד בכל שנה.

מזכירות חטיבת בריאות הציבור לא התכנסה במהלך שנת 2014 ובשנת 2015 התכנסה פעם אחת בלבד.

מזכירות חטיבת הקהילה לא התכנסה במהלך השנים 2014-2015.

בשנת 2015 מזכירות חטיבת החינוך התכנסה פעם אחת בלבד, ובשנת 2016-3 פעמים בלבד.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי הועברו נתונים ומועדים ביחס לשיבות החטיבות שהתקיימו, שהיו רבות מהמצוין בטיוטה והן מתקיימות בתדירות ראויה. בכל המתייחס לתיעוד הישיבות בפרוטוקולים, ניתנה הוראה לכל החטיבות להקפיד על רישומם, ובעיקר תיוקם, כנדרש.

משרד המבקר ממליץ לקיים את ישיבות מזכירות החטיבות בתדירות הנדרשת, קרי אחת לחודשיים-שלושה.

תכנית עבודה שנתית של האיגוד (פרק 8.3)

בתכנית העבודה השנתית של האיגוד לא מפורטת הפעילות המתוכננת ברמה החטיבתית:

- * לא הוצגו בתכנית יעדים מדידים ולוחות זמנים ליו"ר החטיבות
- * לא הוצגו בתכנית יעדי השנה הקודמת ומולם הביצוע בפועל בכל תחומי העשייה של האיגוד, לדוגמא: ביקורים במקומות עבודה, ניהול משאים ומתנים מול מעסיקים
- * לא הוצבו בתכנית העבודה יעדים ליו"ר החטיבות לגיוס חברים חדשים, להעברה מדמי טיפול לדמי חבר, טיפול בנטישת חברים ועוד.
- מנכ"ל האיגוד מסר, כי הוחלט לקבל את ההמלצה. לטייב את אופן הכנת התוכנית השנתית של החטיבות והאיגוד - אנו עדיין עמלים על המתודולוגיה המתאימה והיא תגובש ותוטמע לאחר בחירת המוסדות החדשים.

דוחות פעילות (פרק 8.4)

יושבי ראש החטיבות, אשר אחראים על ליבת הפעילות בהסתדרות האחיות, אינם נדרשים להעביר דיווח בכתב מדי תקופה על פעילותם, הישגיהם, עמידתם ביעדים וכד'.

יצוין, כי יו"ר חטיבת הקהילה ויו"ר חטיבת החינוך, אשר לא נמנים עם מצבת עובדי האיגוד ומועסקים במסגרת מקומות עבודה אחרים, אינם נדרשים להעביר דיווחים תקופתיים בכתב, דבר המקשה על ביצוע הבקרה על ביצועיהם ובחינת פעולותיהם המתבצעות מרחוק.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי דוח הפעילות התקופתי מתבצע הלכה למעשה בעל-פה במהלך הישיבות החטיבתיות והארציות, על בסיס קבוע. בכל המתייחס לדיווח בכתב, הרי שיש משמעויות המקשות על היכולת להתנהל אל מול גורמי חוץ עימם אנו נושאים ונותנים, על כן אנו מוצאים שהדרך הקיימת, דיווח בעל-פה (לרבות בליווי מצגות כפי המקובל), היא הדרך המתאימה והנכונה לאיגוד.

משרד המבקר סובר כי דו"חות פעילות תקופתיים מסודרים של יו"ר החטיבות, ראוי שיהיו מסוכמים ומתועדים וזאת, בין היתר, בכדי לוודא את העמידה ביעדים שהוצבו ובכדי לשמר את הזיכרון הארגוני בנוגע לפעילות החטיבה. קיימת חשיבות לאמץ סדרי דיווח תקופתיים ליו"ר החטיבות, שאינם נמנים במצבת עובדי האיגוד, על הפעולות שביצעו.

ייעוץ לפרט (פרק 8.7)

תהליך הטיפול בפניות הפרט אינו מתועד על-ידי רכזת הייעוץ לפרט - לא במערכת מידע ייעודית או בכלי ממוחשב אחר (כגון, תכנת Excel) ולא באופן ידני. לא ניתן לדעת: כמה פניות פרטניות התקבלו וטופלו על-ידי האיגוד, מה היו נושאי הפניות ומה היה אופן הטיפול בפנייה, ממי התקבלה הפנייה ולטיפול של אילו גורמים הועברה, לא ניתן לוודא את סטאטוס הטיפול בפנייה (פתוחה/סגורה), לא ניתן לדעת ולנתח את טיב ורמת השירות שקיבלו הפונים פרטנית לאיגוד.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי נעשה בעבר ניסיון לבצע מעקב אחר פניות למחלקת הפרט, ואולם התהליך היה מסורבל ולא יעיל. מתוך ניסיונות למצוא פתרונות לכך, יזם האיגוד פגישות עם אגף המחשוב, ואז הסתבר כי יש כוונה להטמיע תוכנה אינטגרטיבית ממוחשבת למעקב אחר פניות הפרט, ובשל כך חדלו באיגוד מהניסיון לבנות דרך מעקב אחרת.

משרד המבקר המליץ לתעד את המעקב אחר פניות הפרט בתוכנת Excel או בכלי ידני אחר, עד להטמעת מערכת מידע ייעודית באיגוד.

תקציב האיגוד (פרק 9.1)

בשנת 2014 תקציב האיגוד נוצל רק ב-60% מהתכנון. אי ניצול התקציב נמצא בכל סעיפי התקציב. הביצוע בסעיף "פעולות" עמד על 61.5% בלבד וייעודו היה לתשלום שכ"ט לנותן שירותים משפטיים חיצוני.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי אופן הפעלת התקציב והיקפו אינו מאפשר טיפול יעיל וניצול התקציב כנדרש.

כח אדם (פרק 10)

אין לעובדי האיגוד הגדרות תפקיד מפורטות, המגדירות באופן ברור תחומי אחריות, כפיפות, סדרי העברת דיווחים, סמכויות וכישורים הנדרשים למילוי תפקידם.

- מנכ"ל האיגוד מסר, כי קיימות הגדרות תפקיד לעובדי האיגוד, אך מאידך בשל מיעוט העובדים והיקף רחב של עבודה ומטלות, העובדים נדרשים לגמישות ולטיפול במגוון רחב של תחומים.

4. מסמכי יסוד - חוקה, תקנון

4.1 חוקה

חוקת ההסתדרות, בכלל (להלן - החוקה) ופרק האיגוד המקצועי, בפרט, ו"חוקת העבודה לעובדי מוסדות ההסתדרות" (להלן - חוקת העבודה) חלות על האיגוד.

4.2 תקנון יסוד

להסתדרות האחיות תקנון יסוד, מיום 29.08.1976 (להלן-תקנון היסוד), אשר קבע את המוסדות הארציים של הסתדרות האחיות, כדלקמן:

- * הועידה הארצית - נבחרת וחייבת להתכנס אחת לארבע שנים
- * המרכז - נבחר וחייב להתכנס אחת לשלושה חודשים
- * המזכירות הארצית - נבחרת ומתכנסת לפחות, אחת לחודש
- * המזכירות הפעילה - נבחרת ומתכנסת לפחות אחת לחודש
- * מזכירה ארצית/יו"ר - נבחרת אחת לארבע שנים
- * הוועדות הקבועות - נבחרות בידי המזכירות הארצית

בשנת 1987, בעקבות החלטות הוועדה המרכזת, אשר הוקמה לקביעת המבנה הארגוני החדש של האיגוד ולהתוויית דרך פעולתו, חולקו מוסדות האיגוד לשני מבנים:

- * מבנה ארצי, הכולל את המזכירות הארצית ואת המזכירות הפעילה
- * מבנה חטיבתי, הכולל 4 חטיבות סקטוריאליות: חטיבת אחיות בתי-החולים, חטיבת המרפאות בקהילה, חטיבת בריאות הציבור וחטיבת החינוך.

בשנת 2005 אישר בית נבחרי ההסתדרות (להלן - בינ"ה) את תקנון הבחירות של האיגוד, בו ניתנה התייחסות למבנה החדש של האיגוד, ובפרט לסמכויות מזכירות החטיבות ואופן בחירת יו"ר האיגוד.

תקנון היסוד המעודכן (משנת 2010) מסדיר את דרכי פעולה ומטרות האיגוד, מוסדות האיגוד ותפקידיהם, חברות בהסתדרות האחים והאחיות (חובות, זכויות, הזכות לבחור ולהיבחר), סמכויות ותפקידי ועדת הבחירות למוסדות האיגוד.

בביקורת המעקב הקודמת נמצאו אי התאמות בין הוראות החוקה להוראות תקנון היסוד של האיגוד, לרבות אלה הקשורות למבנה האיגוד.

על-פי חוקת ההסתדרות, פרק האיגוד המקצועי, סעיף 9, "האיגוד המקצועי פועל לפי הגופים הבאים: ועידה, מרכז, מזכירות ויו"ר".

בביקורת המעקב הקודמת, נמצא כי המרכז לא נמנה על חלק ממוסדות האיגוד הארציים.

"בתקנון הבחירות למוסדות ההסתדרות האחים והאחיות" מוסדות האיגוד לא כללו את המרכז. עם זאת, בתקנון היסוד של האיגוד, בפירוט המבנה הארצי של מוסדותיו, נכלל המרכז כאחד ממוסדות האיגוד.

ממצא:

בביקורת הנוכחית תקנון היסוד טרם תוקן: המרכז עדיין נמנה עם מוסדות האיגוד הארציים, דבר שבא בסתירה לאמור בתקנון הבחירות.

מהסתדרות האחיות נמסר, כי האיגוד פועל לפי תקנון הבחירות.

בתגובה לטיטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי תקנון היסוד של ההסתדרות האחיות שונה בהתאמה ומתוך כך פועלים המוסדות הנבחרים בהסתדרות האחיות, על-פי מבנה ארגוני מקצועי חטיבתי.

המלצה:

משרד המבקר חוזר על המלצתו לעדכן את תקנון היסוד, ובין היתר, להתאים את המבנה הארצי של מוסדות האיגוד בתקנון היסוד למבנה המוסדות, כפי שמצוינים בתקנון הבחירות.

מטרות האיגוד

4.3

מטרות האיגוד, כדלהלן:

- * ארגון כל העובדים בדירוג האחיות, הגנה על תעסוקתם, קידום עניינים המקצועיים, שכרם וזכויותיהם הסוציאליות, העלאת מעמדתם החברתי במקומות העבודה, טיפוח שיתוף הפעולה והעזרה ההדדית, העלאת השכלתם המקצועית והכללית
- * צירוף העובדים להסתדרות והקמת ועדי עובדים
- * חתימה על הסכמים קיבוציים ענפיים ומיוחדים, הכרזת סכסוכי עבודה ו/או שביתה, בכפוף לחוקת ההסתדרות
- * הגנה מקצועית, על יחידים וקבוצות, בהתאם לחוקי העבודה,

- להסכמים הקיבוציים ולנהלים המקובלים ביחסי העבודה ובמקומות העבודה
 - * קיום מפגשים, כנסים, הרצאות, מסיבות וכל פעולה חברתית או תרבותית, אשר תביא לקידום מטרות האיגוד והמאוגדים בו
 - * ארגון השתלמויות מקצועיות ליחידים ולקבוצות, יסוד קרנות השתלמות, הקמת מפעלי חברה ותרבות, או כל מפעל אחר לצורך זה, בשיתוף עם ארגונים, מעסיקים ומוסדות להשכלה
 - * הקמתן וניהולן של קופות תגמולים, קרנות לעזרה הדדית, מפעלי רווחה לחברי האיגוד
 - * השתתפות בוועידות בינלאומיות, המוקדשת לנושאים אשר בתחום טיפולו של האיגוד באישור יו"ר האגף
 - * קיום פעולות ארגון והסברה בקרב חברי האיגוד
 - * הוצאה לאור של ספרות ועיתונות מקצועית
 - * ייזום תכניות לביטוח פנסיוני וביטוח בריאות לחברי האיגוד
- ככלל, עלה במהלך הביקורת כי האיגוד פועל ליישום המטרות לעיל. חלק מהמטרות מיושמות באמצעות עמותות שהוקמו לצורך ניהול קופות תגמולים, סמינרים לחברי האיגוד, השתלמויות וימי עיון.
- הפעילות בנושאים הקיבוציים - הסכמים, סכסוכי עבודה והגנה על עובדים מתקיימת באמצעות עובדי האיגוד ובהכוונת יו"ר האיגוד.

5. מוסדות האיגוד

5.1 כללי

תקנון הבחירות קובע את מוסדות האיגוד כדלהלן:

מבנה ארצי:

- * הוועידה הארצית - המוסד העליון של האיגוד
- * יו"ר הסתדרות האחיות
- * מזכירות ארצית

מבנה חטיבתי :

- * חטיבת בתי החולים
 - * חטיבת הקהילה
 - * חטיבת בריאות הציבור
 - * חטיבת החינוך
- כל אחת מהחטיבות לעיל מורכבת ממזכירות חטיבה ויו"ר חטיבה.

5.2 הוועידה הארצית

בהתאם להוראות תקנות הבחירות, הוועידה הארצית תמנה 161 צירות, אשר תיבחרנה מבין ועל-ידי ועדי העובדים במקומות עבודה.

תפקידי הוועידה הארצית, בהתאם לתקנון היסוד של האיגוד, הינם :

- * אישור סדר היום לדיוני הוועידה
- * קבלה ואישור דו"חות הפעילות התקופתיים של מוסדות האיגוד
- * דיונים והחלטות בכל ענייני האיגוד
- * אישור התקנון או שינויים בתקנון האיגוד
- * בחירת יו"ר האיגוד
- * בחירת יו"ר החטיבות

למשרד המבקר הוצגו סדר יום לשיבות הוועידה, שהתקיימו במהלך השנים 2014-2016. ככלל, התכנסו חברי הוועידה לפחות פעמיים בשנה, לרגל החגים - במהלך הישיבות ניתנה סקירה על פעילות הסתדרות האחיות בחודשים שחלפו מאז הכינוס הקודם תוך הצגת יעדים של האיגוד לשנה הבאה, כן הועלו סוגיות בדיני עבודה, לפי הצורך.

5.3 המזכירות הארצית

בהתאם להוראות תקנון הבחירות, המזכירות הארצית תמנה 11 חברות. יו"ר האיגוד משמשת כיו"ר המזכירות הארצית ומנהלת את ישיבותיה.

תפקידי וסמכויות המזכירות הארצית :

- * מינוי ואישור מינויים של וועדות ארציות בנושאים שונים
- * אישור והכרזת סכסוכי עבודה, על-פי נוהלי האגף לאיגוד מקצועי

בדוח ביקורת המעקב נמצא, כי מספר המשתתפים הפועל בישיבות המזכירות הארצית היה גדול יותר ממספר החברים שנקבע בתקנון הבחירות, וזאת, לדברי האיגוד, עקב הרצון לשתף את ראשי הוועדים בקבלת ההחלטות.

ממצא:

למשרד המבקר לא הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות המזכירות הארצית בשנים המבוקרות.

בתגובה לטיטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, שהוצגו פרוטוקולי המזכירות הארצית הכוללת את כלל החטיבות, והמתכנסת לפחות פעמיים לשנה.

משרד המבקר שב ומדגיש שלא קיבל פרוטוקולים כאמור.

5.4 יו"ר האיגוד

בתקנון היסוד ובתקנון הבחירות הוגדרו ופורטו סדרי בחירת יו"ר האיגוד, תחומי אחריותו וסמכויותיו.

יו"ר האיגוד, המכהנת למועד הביקורת, משמשת בתפקידה מאז שנת 1994. בבחירות למוסדות האיגוד, שנערכו ב-28.12.2009, נבחרה יו"ר האיגוד, לכהונה של 5 שנים.

ממצא:

כאמור לעיל, יש לקיים בחירות ליו"ר האיגוד כל 5 שנים. למועד הביקורת לא התקיימו בחירות ליו"ר האיגוד מזה 7 שנים.

בתגובה לטיטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי בשל הבחירות למוסדות ההסתדרות הכללית וליו"ר ההסתדרות נדחו הבחירות משנת 2017 כבר לתחילת שנת 2018 - ואכן, הליכי הבחירות למוסדות ההסתדרות האחיות נמצאים כיום בעיצומן, והן נקבעו ותערכנה ביום 16.04.2018.

יו"ר האיגוד מכהנת בהסתדרות במשרה מלאה, כנבחרת בשכר וכחברת הנהגה.

לפי חוקת ההסתדרות, פרק ו': "חבר מזכירות איגוד מקצועי יוכל להיות חבר בהנהלת עמותה או הנהלת תאגיד אחר כלשהו לאחר שהודיע על כך ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהודעה..."

יו"ר האיגוד משמשת בתפקידים הבאים, בגופים, שהוקמו על-ידי האיגוד ו/או שיש להם זיקה להסתדרות:

* "יהב אחים ואחיות - חברה לניהול קופות גמל בע"מ" - **מנכ"ל ודירקטורית**

* "קו הבריאות - חברה לניהול קופות גמל בע"מ" - **מנכ"ל וחברת ועדת השקעות**

* חברת הוועד המנהל ב"עמותה לקידום מקצועי - חברתי של האחים והאחיות בבתי החולים" (ע"ר)

לדברי יו"ר האיגוד, היא אינה מקבלת תשלום בגין פעילותה בחברות ובעמותות לעיל.

6. בחירות למוסדות האיגוד

לאיגוד קיים תקנון בחירות, שאושר על-ידי מליאת בית נבחרת ההסתדרות (להלן - בינ"ה) בשנת 2008. תקנון הבחירות מסדיר את הבחירות להסתדרות האחיות ומוסדותיה השונים.

על-פי תקנון הבחירות, הבחירות למוסדות הנבחרים של האיגוד מתקיימות אחת ל-5 שנים.

סעיף 2.6 לתקנות הבחירות קובע, כי "בבחירתן לוועד האחיות במקומות העבודה, מסמיכות האחיות במקומות העבודה את חברות וועד האחיות הנבחרות לבחור בין חברות וועד האחיות במקום העבודה את הצירים להסתדרות האחיות".

סך הנציגות של מקום עבודה בתוך מוסד ממוסדות הסתדרות האחיות נקבע בהתאם ליחס בין מספר האחיות במקום העבודה לבין מספר האחיות בכל מקומות העבודה המיוצגות באותו מוסד של הסתדרות האחיות (ההדגשות במקור).

במוסדות הסתדרות האחיות הכוללים את כל החטיבות, סך הנציגות של חטיבה במוסד ממוסדות הסתדרות האחיות יקבע בהתאם ליחס בין מספר האחיות המשתייכות לחטיבה לבין מספר האחיות בכל החטיבות המיוצגות באותו המוסד של הסתדרות האחיות.

במוסדות הכוללים את חטיבת בתי החולים, סך הנציגות של האחיות המשתייכות לכל אחד מסוגי בתי החולים, ייקבע בהתאם ליחס בין מספר האחיות המשתייכות לסוג בית החולים לבין מספר כלל האחיות בחטיבת בתי החולים המיוצגות במזכירות החטיבה.

הבחירות האחרונות למוסדות האיגוד התקיימו ב-28.12.2009.

ממצא:

כאמור לעיל, יש לקיים בחירות באיגוד כל 5 שנים. למועד הביקורת לא התקיימו בחירות כלליות באיגוד מזה 7 שנים.

בתגובה לטיטוט דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי בשל הבחירות למוסדות ההסתדרות הכללית וליו"ר ההסתדרות נדחו הבחירות משנת 2017 כבר לתחילת שנת 2018 - ואכן, הליכי הבחירות למוסדות ההסתדרות האחיות נמצאים כיום בעיצומן, והן נקבעו ותערכנה ביום 16.04.2018.

7. גופים בזיקה

בחוקת ההסתדרות, פרק ו', מפורטים תפקידי האיגוד המקצועי: "שכלול המקצוע של ציבור העובדים המיוצג על ידו..., פיתוחם, הרחבתם והשתלמות העובדים בהם".

בין מטרות האיגוד, שפורטו בתקנון היסוד, נמנות בין היתר, המטרות הבאות: * "... יסוד קרנות השתלמות, הקמת מפעלי חברה ותרבות, או כל מפעל אחר לצורך זה, בשיתוף עם ארגונים, מעסיקים ומוסדות להשכלה * הקמתן וניהולן של קופות תגמולים, קרנות לעזרה הדדית, מפעלי רווחה לחברה האיגוד".

משרד המבקר מבקש להעיר, שחוקת ההסתדרות אינה מסדירה את יחסי הגומלין בין העמותה ו/או תאגיד שבזיקה, לבין האיגוד, תחתיו הם פועלים. כמו כן לא נקבעה מסגרת להשתתפות של בעלי תפקידים באיגוד מקצועי, בנייהול עמותה ו/או בתאגיד בזיקה, לרבות קבלת שכר, סמכויות וכד'.

האיגוד המציא למשרד המבקר את רשימת הגופים בזיקה לאיגוד. להלן פירוט המוסדות הנמצאים בזיקה לאיגוד:

מוסד	
18.	האגודה לקידום חברתי של האחים והאחיות
19.	עמותת סיעוד פסיכיאטרי
20.	העמותה לקידום הסיעוד בבריאות הציבור
21.	העמותה הישראלית לחקר וסיעוד
22.	העמותה לסיעוד הקרדיאלי וטיפול נמרץ
23.	עמותת אחים בנפרולוגיה
24.	עמותת ישראלית לסיעוד בפוריות והפרייה חוץ-גופנית
25.	העמותה לקידום הסיעוד האונקולוגי בישראל
26.	ארגון המיילדים בישראל
27.	עמותת אחיות ואחים חדר ניתוח בישראל
28.	עמותת לסיעוד אורולוגי
29.	העמותה לקידום הסיעוד במערך הפנימיות
30.	העמותה לקידום האחים והאחיות בבתי החולים הציבוריים
31.	העמותה למניעת זיהומים
32.	קרן השתלמות לאחיות - יהב אחים ואחיות חברה לניהול קופות גמל בע"מ
33.	קופות גמל לאחיות - "קו הבריאות-חברה לניהול קופות גמל בע"מ"

מוסד	
1.	האגודה לתכנון המשפחה
2.	האגודה לבריאות הציבור
3.	האגודה הישראלית לגרנטולוגיה
4.	האגודה הישראלית לגדילה והתפתחות
5.	האגודה הישראלית לשיקום
6.	האגודה להגנת הילד
7.	האגודה הישראלית לטיפול במשפחה ובנישואין ולחינוך לחיי משפחה
8.	האגודה הישראלית למדעי המזון והתזונה
9.	המרכז הישראלי לניהול
10.	אגודת הממונים על בטיחות וגיהות בישראל
11.	האגודה הישראלית לקרימינולוגיה
12.	האגודה להגנת הילד
13.	האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה
14.	האגודה הישראלית לאנדוקרינולוגיה
15.	האגודה הישראלית לאימונולוגיה
16.	האיגוד הישראלי לחקר הסרטן
17.	האגודה הישראלית להגנה מקרינה

יש לציין, כי הזיקה של הגופים לעיל לאיגוד קיימת באופנים שונים; החל מניהול על-ידי עובדים ומנהלים באיגוד ועד לכדי בעלות של ממש בשיתוף גופים נוספים.

מנכ"ל האיגוד מסר, כי האיגוד אינו שותף בניהול הגופים לעיל. לדבריו, כל הגופים מבוקרים ומפוקחים על-ידי הגופים המוסמכים הרלוונטיים.

בניגוד לדברי מנכ"ל האיגוד, משרד המבקר מצא כי ישנם גופים בהם עובדי האיגוד משמשים כמנהלים ולפיכך שותפים בניהולם.

ממצא:
האיגוד לא הציג למשרד המבקר את פירוט שיעורי ואמצעי השליטה במוסדות שבזיקה, כמפורט לעיל.

בתגובה לטיוטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי הביקורת עסקה ביחסי הזיקה בין גופים שונים לבין האיגוד, ותו לא - בהקשר זה הודגש, כי המדובר בישויות משפטיות שונות. יחד עם זאת, צוין כי בעלי תפקידים באיגוד משמשים בתפקידים שונים בגופים אלו.

8. פעולות וסדרי עבודה

8.1. יישום סמכויות האיגוד

בחוקת ההסתדרות בפרק "איגוד מקצועי", נקבעו מספר נושאים ודרכי פעולה, שהם בסמכות האיגוד המקצועי, למען ציבור העובדים במקצוע או בענף, המיוצג באמצעותו.

8.1.1. הסכמי עבודה ופעולות לשיפור תנאי העבודה והשכר

תכלית קיומו של כל ארגון עובדים היא פעילות בתחום האיגוד המקצועי - ניהול משא ומתן קיבוצי עם מעסיקים, עיגונם של הסכמים בחוק ויישומם, הלכה למעשה.

האיגוד הציג בפני משרד המבקר רשימת הסכמים ופעולות לשיפור תנאי עבודה, שנחתמו בשנים 2014-2016:

מועד החתימה	מהות ההסכם	
26.01.2014	הוראה בדבר המשך השתתפות בשכר דירה לאחיות	.1
09.02.2014	הסכם, במסגרתו הוסכם, בין היתר על: המשך יישום התוספת השקלית לאחיות על 1,400 ₪, סה"כ תוספת של 339 ₪ בשנת 2014; יישום כללים שנקבעו בנוגע לקרינה מייננת בבי"ח; הגדלת תוספת המינהל לאחיות.	.2
19.02.2014	הסכם עקרונית להפעלת בית החולים הדסה בתקופת ההקפאה	.3
12.03.2014	הסכם להנחה בדמי ניהול בקרן פנסיה מבטחים	.4
19.03.2014	הסכם הארכת משמרות מיוחדות בביה"ח בקהילה ובבריאות הציבור	.5
16.09.2014	החלטת ועדת מעקב רמות גמול מנהל הסיעוד	.6
17.09.2014	הסכם קיבוצי מיוחד להטמעת תוספת האחיות 2013 והגדלת תוספת מנהל לאחיות ברשויות המקומיות	.7
1.01.2015	המשל יישום התוספת השקלית לאחיות על 1,400 ₪, סה"כ תוספת של 199 ₪	.8
16.03.2015	הסכם להארכת משמרות מיוחדות והשתתפות בשכר דירה	.9
01.06.2016	הסכם בדבר עדכון תקינת אחיות בחדרי לידה כולל חדרי מיון ללידה בביה"ל הממשלתיים ובכללית	.10
22.12.2015	הסכם תוספת תקני אחיות לביה"ח בכללית	.11
1.01.2016	המשך יישום התוספת השקלית לאחיות על 1,400 ₪, סה"כ תוספת של 206.7 ₪	.12
10.03.2016	הסכם בדבר הארכות משמרות מיוחדות בביה"ח ובבריאות הציבור	.13
14.03.2016	הוראה בדבר המשך השתתפות בשכ"ד לאחיות	.14
20.06.2016	תשלום מקדמות החזר קצבת נסיעה	.15
13.06.2016	דרגת פרישה באיכילוב	.16
18.05.2016	העברת יתרת משמרות מיוחדות משנת 2016 לשנת 2017	.17
21.11.2016	החלטת ועדת מעקב לגבי תוספות שכר לאחיות בעלות תפקיד	.18

8.1.2 סכסוכי עבודה

בחוקת ההסתדרות, חלק ד' "איגודים מקצועיים", סעיף 7, הוגדר בין היתר, כי איגוד מקצועי מוסמך: "לפעול לשיפור תנאי העבודה והשכר של ציבור העובדים במקצוע או בענף המיוצג על ידו... טיפול בסכסוכי עבודה בהיקף ארצי, להכריז סכסוך עבודה ושבתה..." לפי סעיף 8א. - לאיגוד מקצועי סמכות להכריז על סכסוך עבודה ו/או לאשר שבתה הנוגעים לציבור העובדים במקצוע או בענף המיוצג על-ידו. ודעה על כך נשלחת לאגף לאיגוד מקצועי וכן לאיגוד המקצועי בהסתדרות המרחבית (אם סכסוך העבודה ו/או השבתה חל רק על עובדים במרחב, בהתאם לעניין".

בהתאם לתקנון היסוד של האיגוד, מתפקידה של המזכירות הארצית לאשר ולהכריז על סכסוכי עבודה, על-פי נוהלי האגף לאיגוד מקצועי.

מדוחות הפעילות השנתיים של האיגוד עלה, כי במהלך השנים 2014-2016 התקיימו סכסוכי עבודה הבאים:

תאריך	
6.02.2014	סכסוך עבודה אחיות ביה"ח הדסה
21.07.2014	סכסוך עבודה אחיות בריאות הציבור ברשויות המקומיות
29.12.2014	סכסוך עבודה מרכז רפואי פוריה
29.01.2014	סכסוך עבודה ביי"ח נהריה
10.02.2015	סכסוך עבודה מרכז גריאטרי נתניה
10.10.2016	סכסוך עבודה רמב"ם

האיגוד העביר למשרד המבקר העתקי מכתבים מהוועדה לתיאום וביצוע באגף לאיגוד מקצועי, לפיהם **סכסוכי העבודה אושרו כראוי**.

8.2 חטיבות

המבנה החטיבתי של האיגוד נועד לאפשר ייצוג עמדת האחים והאחיות, המשתייכים לחטיבה בכל עניין, שיש בו ייחודיות לחבריה, מול המעסיקים ולטפל בבעיות הפרט של חבריה.

למועד הביקורת, מורכב האיגוד מ-4 חטיבות מקצועיות. להלן מספר

האחים והאחיות בכל חטיבה, כפי שנמסר על-ידי האיגוד :

שם החטיבה	יו"ר חטיבה	מס' אחים ואחיות
חטיבת אחיות בתי החולים	מר שאול סקיף	כ-25,000
חטיבת אחיות הקהילה	גבי נעמי כספי	כ-3,000
חטיבת אחיות בריאות הציבור	גבי מוריה אשכנזי	כ-2,000
חטיבת אחיות החינוך	גבי שרה אפרתי	כ-300

כל חטיבה מורכבת ממוסדות הבאים :

* מזכירות החטיבה

* יו"ר החטיבה

המבנה החטיבתי נועד לאפשר ייצוג עמדת האחים והאחיות המשתייכים לחטיבה, בכל עניין שיש בו ייחודיות לחבריה מול המעסיקים ולטפל בבעיות הפרט של חבריה.

תקנון הבחירות, בפרק 8 קובע את אופן בחירת חברות למזכירות, מספר חברות המזכירות לא יפחת מ-5.

פרק 9 לתקנון הבחירות, קובע את אופן בחירת יו"ר החטיבה, שהינו גם יו"ר מזכירות החטיבה ומנהל את ישיבותיה. תפקידי מזכירות החטיבה הוגדרו בסעיף 6.5.2, בתקנון היסוד של האיגוד כלהלן :

* "להתוות את המדיניות המקצועית והארגונית של החטיבה, ולקיים דיונים בעניינים העקרוניים בהם עוסקת החטיבה ולקבל החלטות בהתאם, והכל בכפוף למדיניות המוסדות העליונים בהסתדרות האחים והאחיות.

* להוציא אל הפועל את החלטות המוסדות העליונים של הסתדרות האחיות, ולטפל בכל נושא שהוסמכה על-ידי מוסדות אלו".

תדירות התכנסות מזכירות החטיבות לא הוגדרה במסגרת תקנוני האיגוד. מהאיגוד נמסר בכתב, כי תדירות ההתכנסות של ארבעת החטיבות הינה אחת לחודשיים - שלושה, לפי הזמנת יו"ר החטיבה ויו"ר הסתדרות האחיות.

תפקידי וסמכויות יו"ר החטיבה הוגדרו בפרק 6.6 לתקנון היסוד של האיגוד, כדלקמן:

* "יו"ר החטיבה הוא המוביל המרכז, והמנחה את הפעילות השוטפת של החטיבה בהתאם להחלטות שמתקבלות במוסדות הסתדרות האחיות והחטיבה..."

* באחריות יו"ר החטיבה לדווח בכתב, למוסדות האיגוד על פעילות מזכירות החטיבה וועדותיה..."

8.2.1. חטיבת אחיות בתי החולים

חטיבת אחיות בתי החולים כוללת אחים ואחיות המועסקים בבתי החולים הכלליים, הגריאטריים והפסיכיאטריים.

מזכירות החטיבה מורכבת מנציגים נבחרים של ועדי העובדים בבתי-החולים, השייכים לחטיבה. ליו"ר החטיבה נבחר בתאריך 18.1.2010 מר שאול סקיף. מזכירות החטיבה מורכבת מ-42 חברים.

מהאיגוד נמסר בכתב, כי תדירות ההתכנסות של מזכירות החטיבה הינה אחת לחודשיים-שלושה, לפי הזמנת יו"ר החטיבה ויו"ר הסתדרות האחיות.

למשרד המבקר הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות ישיבות המזכירות של החטיבה, לשנים 2014-2016, כמפורט בטבלה כלהלן:

2016	2015	2014	
5	2	2	מספר ישיבות
6.01,16.03,22.06 ,1.09,30.11	14.07,3.11	19.03,19.06	תאריכי הישיבות

ממצא:
בשנים 2014-2015 מזכירות חטיבת אחיות בתי החולים התכנסה פעמיים בלבד בכל שנה.

8.2.2. חטיבת בריאות הציבור

חטיבת בריאות הציבור כוללת אחים ואחיות המועסקים בבריאות הציבור (טיפות חלב, בבתי-הספר, בלשכות הבריאות), במניעה ובמחלות מתפרצות או מדבקות.

ביחס לאחיות בתי הספר קיים מאבק ארוך שנים להשבתן לשירות המדינה: מאספקת שירותי הבריאות לתלמיד על-ידי משרד הבריאות תוך הסתייעות בגוף חיצוני אשר שימש כקבלן כח אדם (כעשור שנים עד לשנת 2007), להפרטה והעברת השירות למפעילים חיצוניים פרטיים ועד לחלוקת האחריות לאספקת השירותים בין המדינה לחברות חיצוניות פרטיות.

נקבע, כי משרד הבריאות יספק את השירות ישירות במחוזות אשקלון והדרום, בשאר המקומות, שלא יהיו באחריות ממשלתית, תפוצל האחריות בין שתי חברות פרטיות: האחת - תופקד על מחוזות ירושלים, חיפה והצפון; והשנייה - תופקד על מחוזות תל אביב והמרכז.

נכון למועד הביקורת, האחיות מאשקלון דרומה נקלטו כעובדות המדינה וכעת התקבלה החלטה לקליטת כל אחיות בתי הספר ומתקיים דיון על המדרג. הנתונים, שפרסם משרד הבריאות, מעידים על שיפור ניכר של הכיסוי החיסוני במחוז הדרום ובמחוז אשקלון מאז העברת האחריות לידי המדינה.

יצוין, כי חלק מהאחיות מועסקות דרך חברה המופקדת על מחוזות תל-אביב והמרכז, ואינן חברות בהסתדרות החדשה.

יו"ר החטיבה הגב' מוריה אשכנזי נבחרה לתפקידה בבחירות שנערכו בתאריך 28.12.2009 כמועמדת יחידה.

מזכירות החטיבה מורכבת מ-19 חברות, שהינן נציגות נבחרות של ועדי העובדים ממקומות העבודה המשתייכים לחטיבה.

מהאיגוד נמסר בכתב, כי תדירות ההתכנסות של מזכירות החטיבה הינה אחת לחודשיים-שלושה, לפי הזמנת יו"ר החטיבה ויו"ר הסתדרות האחיות.

למשרד המבקר הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות ישיבות המזכירות של החטיבה, לשנים 2014-2016, כמפורט בטבלה כלהלן:

2016	2015	2014	
4	1	-	מספר ישיבות
,7.01 ,30.06 ,30.11 ,18.07	27.01	-	תאריכי הישיבות

ממצאים:

- * מזכירות חטיבת בריאות הציבור לא התכנסה במהלך שנת 2014.
- * בשנת 2015 מזכירות החטיבה התכנסה פעם אחת בלבד.

8.2.3

חטיבת הקהילה

חטיבת המרפאות בקהילה כוללת אחים ואחיות המועסקים במרפאות קופות החולים, בעבודה משולבת ובהתיישבות העובדת.

יו"ר החטיבה הגב' נעמי כספי נבחרה לתפקידה בבחירות שנערכו בתאריך 28.12.2009 כמועמדת יחידה.

מזכירות החטיבה מורכבת מ-23 חברות, שהינן נציגות נבחרות של ועדי העובדים ממקומות העבודה המשתייכים לחטיבה.

מהאיגוד נמסר בכתב, כי תדירות ההתכנסות של מזכירות החטיבה הינה אחת לחודשיים-שלושה, לפי הזמנת יו"ר החטיבה ויו"ר הסתדרות האחיות.

למשרד המבקר הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות ישיבות המזכירות של החטיבה, לשנים 2014-2016, כמפורט בטבלה כלהלן:

2016	2015	2014	
4	-	-	מספר ישיבות
,1.01,7.01 30.11, ספטמבר	-	-	תאריכי הישיבות

ממצא:
מזכירות חטיבת הקהילה לא התכנסה במהלך השנים 2014-2015.

8.2.4. חטיבת החינוך

חטיבת החינוך כוללת אחים ואחיות המועסקים בתפקידי הוראה והדרכה בכל בתי הספר לסיעוד במוסדות השונות ובמוסדות להשכלה גבוהה.

מזכירות החטיבה מורכבת מנציגים נבחרים של ועדי העובדים מ-18 בתי הספר לסיעוד ומוסדות להשכלה גבוהה בסיעוד.

יו"ר החטיבה הגב' שרה אפרתי נבחרה לתפקידה בבחירות שנערכו בתאריך 28.12.2009 כמועמדת יחידה.

מזכירות החטיבה מורכבת מ-14 חברות, שהינן נציגות נבחרות של ועדי העובדים ממקומות העבודה המשתייכים לחטיבה.

מהאיגוד נמסר בכתב, כי תדירות ההתכנסות של מזכירות החטיבה הינה אחת לחודשיים-שלושה, לפי הזמנת יו"ר החטיבה ויו"ר הסתדרות האחיות.

למשרד המבקר הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות ישיבות המזכירות של החטיבה, לשנים 2014-2016, כמפורט בטבלה כלהלן:

2016	2015	2014	
3	1	4	מספר ישיבות
6.10,30.11,16.12	13.8	,2.01,22.05 25.12 ,7.8	תאריכי הישיבות

ממצא:

בשנת 2015 מזכירות חטיבת החינוך התכנסה פעם אחת בלבד, ובשנת 2016 - 3 פעמים בלבד.

בתגובה לטיטוט דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי שהועברו נתונים ומועדים ביחס לישיבות החטיבות שהתקיימו, שהיו רבות מהמצוין בטיטה והן מתקיימות בתדירות ראויה.

בכל המתייחס לתיעוד הישיבות בפרוטוקולים, נתנה הוראה לכל החטיבות להקפיד על רישומם, ובעיקר תיוקם, כנדרש.

משרד המבקר בחן את המסמכים כפי שהועברו על-ידי האיגוד ולפיהם קבע את הממצאים.

המלצה:

לקיים ישיבות של מזכירות החטיבות בתדירות הנדרשת, קרי אחת לחודשיים-שלושה.

8.3. תכנית עבודה שנתית של האיגוד

תכניות העבודה בארגון הן כלי ניהולי מרכזי, המסייע לו לגבש תכניות פעולה על-פי מטרות ויעדים לטווח הרחוק ולשנה השוטפת, והן מחייבות את הארגון לבצע מעקב אחר התקדמותן של תכניות אלה ולהפיק לקחים מפעם לפעם.

מומלץ, כי איגוד מקצועי יפעל על-פי תכנית עבודה שנתית, יקבע סדרי עדיפויות ותקציב לפעולותיו וכן יקבע את אופן המעקב אחר ביצוע התכנית על סעיפיה השונים. פרויקטים בהיקפים נרחבים, כגון: הטמעת הסכמי עבודה בקרב ועדי עובדים, סמינרים והשתלמויות, ביקורים במקומות עבודה, גיוס חברים והעברה של חברים מדמי טיפול לדמי חבר, אמורים להיכלל בתכנית העבודה השנתית של האיגוד.

משרד המבקר קיבל לידי תכניות עבודה שנתיות של האיגוד לשנים 2014-2016.

ממצאים:

- * בתכנית העבודה השנתית לא מפורטת הפעילות המתוכננת ברמה החטיבתית
- * לא הוצגו בתכנית יעדים מדידים ולוחות זמנים ליו"ר החטיבות
- * לא הוצגו בתכנית יעדים של השנה הקודמת ומולם הביצוע בפועל בכל תחומי העשייה של האיגוד, לדוגמא: ביקורים במקומות עבודה, ניהול משאיים ומתנים מול מעסיקים
- * לא הוצבו בתכנית העבודה יעדים ליו"ר החטיבות לגיוס חברים חדשים, להעברה מדמי טיפול לדמי חבר, טיפול בנטישת חברים ועוד

בתגובה לטיוטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי הוחלט לקבל את ההמלצה לטייב את אופן הכנת התוכנית השנתית של החטיבות והאיגוד - אנו עדיין עמלים על המתודולוגיה המתאימה והיא תגובש ותוטמע לאחר בחירת המוסדות החדשים.

8.4. דוחות פעילות

לצורך בחינה תקופתית של השגת יעדים, על-פי תכנית עבודה שנתית שמוגדרת מראש וכוללת יעדים מדידים, קיים צורך בדיווחים בכתב במהלך השנה.

למשרד המבקר הוצגו דוחות פעילות שנתיים של הסתדרות האחיות, שהוכנו בשנים 2014-2016, כולל מועדי ביצוע הפעולות בפועל (תאריכי חתימת הסכמי עבודה, מועדים להכרזת סכסוכי עבודה, מועדים לביצוע ימי השתלמות, סדנאות, הכשרות מקצועיות וסמינרים לוועדי עובדים).

בהסתדרות האחיות נוהגים בעלי התפקידים לדווח בעל-פה למנכ"ל ו/או ליו"ר האיגוד ולהתייעץ באופן שוטף, בשיחות טלפוניות, פגישות פרונטאליות והתכתבות בדוא"ל.

אחד מתפקידי יו"ר חטיבה באיגוד, כפי שהוגדרו בפרק 6.6 לתקנון היסוד של האיגוד, הינו-
 "... לדווח בכתב, למוסדות האיגוד על פעילות מזכירות החטיבה וועדותיה..." (ההדגשה אינה במקור).

יו"ר החטיבות נותנים סקירה על פעילותם בחטיבה ומעלים נושאים ו/או בעיות שעומדות על הפרק בחטיבה בשיבות המזכירות של החטיבות. הישיבות מתועדות בפרוטוקולים.

ממצאים:

- * יושבי ראש החטיבות, אשר אחראים על ליבת הפעילות בהסתדרות האחיות, אינם נדרשים להעביר דיווח בכתב מדי תקופה על פעילותם, הישגיהם, עמידתם ביעדים וכד'.
- * יצוין, כי יו"ר חטיבת הקהילה ויו"ר חטיבת החינוך, אשר לא נמנים עם מצבת עובדי האיגוד ומועסקים במסגרת מקומות עבודה אחרים, אינם נדרשים להעביר דיווחים תקופתיים בכתב, דבר המקשה על ביצוע הבקרה על ביצועיהם ובחינת פעולותיהם המתבצעות מרחוק. זאת ועוד, בשנים 2014-2015 מזכירות חטיבת הקהילה לא התכנסה כלל ובשנים 2015-2016 תדירות התכנסות מזכירות חטיבת החינוך הייתה נמוכה מהנדרש.

בתגובה לטיוטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי דוח הפעילות התקופתי מתבצע הלכה למעשה בעל-פה במהלך הישיבות החטיבתיות והאמציות, על בסיס קבוע.

בכל המתייחס לדיווח בכתב, הרי שיש משמעויות המקשות על היכולת להתנהל אל מול גורמי חוץ עימם אנו נושאים ונותנים, על כן אנו מוצאים שהדרך הקיימת, דיווח בעל-פה (לרבות בליווי מצגות כפי המקובל), היא הדרך המתאימה והנכונה לאיגוד.

המלצות:

- * משרד המבקר סובר כי דו"חות פעילות תקופתיים מסודרים של יו"ר החטיבות, ראוי שיהיו מסוכמים ומתועדים וזאת, בין היתר, בכדי לוודא את העמידה ביעדים שהוצבו לכל חטיבה ולשמר את הזיכרון הארגוני בנוגע לפעילות החטיבה.
- * קיימת חשיבות לפתח סדרי דיווח תקופתיים ליו"ר החטיבות, שאינם נמנים במצבת עובדי האיגוד, על הפעולות שביצעו.

8.5. פיקוח על פעולות ועדי עובדים ומעקב בחירות לוועדי עובדים

האיגוד נדרש, בין היתר, לפקח על פעולות ועדי עובדים, ובכלל זה לוודא, שמתקיימות בחירות לוועדי עובדים במקומות עבודה, במועדים שנקבעו.

להלן מספר מקומות עבודה / ועדים המטופלים על-ידי חטיבות האיגוד, כפי שפורט באתר האינטרנט של האיגוד:

שם החטיבה	מס' מקומות עבודה / ועדי עובדים בטיפול
חטיבת אחיות בתי החולים	30
חטיבת אחיות הקהילה	9
חטיבת אחיות בריאות הציבור	16
חטיבת אחיות החינוך	18

משרד המבקר ביקש לקבל תיעוד לביצוע רישום ומעקב אחר קיום בחירות לוועדי עובדים מיו"ר חטיבת בתי החולים ומיו"ר חטיבת בריאות הציבור.

ממצא:

לא מנוהל רישום ותיעוד למעקב ובקרה אחר ביצוע הבחירות לוועדי עובדים בחטיבת בריאות הציבור.

בתגובה לטיטת דוח הביקורת מסר מנכ"ל האיגוד, כי המעקב אחר הבחירות לוועדי העובדים בחטיבת בריאות הציבור מתבצע באמצעות המרחבים.

8.6. השתלמויות, הכשרות מקצועיות וסמינרים לוועדי עובדים

אחת ממטרותיו של האיגוד הינה "ארגון השתלמויות מקצועיות ליחידים ולקבוצות...".

להלן ההכשרות המקצועיות והסמינרים שערך האיגוד בשנים 2014-2016, כפי שהוצגו על-ידיה בדוחות הפעילות השנתיים:

2016	2015	2014	הכשרות מקצועיות
	סדנא להכשרה ניהולית תפיסת תפקיד, נעה וניהול עובדים וצוות התמודדות עם קונפליקטים, ניהול זמן, קבלת החלטות עבודת ממשקים, תקשורת אפקטיבית, לחץ ושחיקה	ביטוח לאומי פנסיה דיני עבודה והסכמים תפיסת תפקיד התמודדות עם קונפליקטים הנעה וניהול עובדים וצוות ניהול זמן קבלת החלטות עבודת ממשקים תקשורת אפקטיבית לחץ ושחיקה	נושאי השתלמויות
סמינר חברי וועידת הסתדרות האחיות יו סוויטס, אילת, בתאריכים 2.6.2016 - 30.05	סמינר פנסיה בתאריכים 8-10.03.2015 סמינר ועדי עובדים - כנען ספא, צפת, שהתקיים בתאריכים 12-14.05.2015	סמינר ועדי עובדים - בים המלח בתאריכים 7-10.07.2014	סמינרים

סקירת כרטסות הנהלת החשבונות של האיגוד, העלתה כי בשנים 2013 ו-2016 הסמינרים בוצעו מתקציב האיגוד, לפי הפירוט הבא:

- * סמינר הסתדרות האחיות 2013.04.11-9 - סך ההוצאה 178,654 ₪
- * סמינר 2015.05.12-14 - סך ההוצאה 169,118.00 ₪
- * כנס ועדי אחיות 2016 - סך ההוצאה 201,478 ₪

8.7. ייעוץ לפרט

רכזת ייעוץ לפרט אחראית על הטיפול בפניות פרטניות המתקבלות מאחיות ופתרון הנושאים בין המעסיק לפרט. תהליך הטיפול בפניות כולל, ביו היתר, את השלבים הבאים:

- * ווידוא פרטי הפונה ובירור כיצד ומול איזה גורם ניסה לפתור הבעיה
- * התייעצות וקיום שיחות בירור עם הגורמים הרלוונטיים באיגוד גורמים/גופים מעורבים אחרים
- * העברת הפניה אל הגורם הרלוונטי המטפל

הפניות מתקבלות בערוצים הבאים: שיחות טלפוניות (מתקבלות ישירות מהפונים, מופנות אל האיגוד מחדר המצב, מהמרחבים ועוד), בדוא"ל ובאמצעות קבלת קהל פרונטאלית על-ידי רכזת ייעוץ לפרט, 3 פעמים בשבוע.

מהאיגוד נמסר, כי הפגישות הפרונטליות מתועדות בסיכומי פגישה - סיכומי הפגישות לא הוצגו למשרד המבקר.

השירות מפורסם לרוב במסגרת ימי עיון וכנסים הנערכים על-ידי האיגוד.

ממצאים:

* תהליך הטיפול בפניות הפרט אינו מתועד על-ידי רכזת הייעוץ לפרט - לא במערכת מידע ייעודית או בכלי ממוחשב אחר (כגון, תכנת Excel) ולא באופן ידני

* לא ניתן לדעת:

- כמה פניות פרטניות התקבלו וטופלו על-ידי האיגוד
- מה היו נושאי הפניות ומה היה אופן הטיפול בפנייה
- ממי התקבלה הפנייה ולטיפול של אילו גורמים הועברה
- לא ניתן לוודא את סטאטוס הטיפול בפנייה (פתוחה/סגורה)
- לא ניתן לדעת ולנתח את טיב ורמת השירות שקיבלו הפונים פרטנית לאיגוד

היעדר תיעוד לפניות בנושא הפרט ואופן הטיפול בהן, על-ידי האיגוד, פוגע ביכולת המעקב והבקרה אחר המענה לפניות ובטיב השירות הניתן על-ידי האיגוד.

בתגובה לטיטות דוח הביקורת, מסר מנכ"ל האיגוד, כי נעשה בעבר ניסיון לבצע מעקב אחר פניות למחלקת הפרט, ואולם התהליך היה מסורבל ולא יעיל.

מתוך ניסיונות למצוא פתרונות לכך, יזם האיגוד פגישות עם אגף המחשוב, ואז הסתבר כי יש כוונה להטמיע תוכנה אינטגרטיבית ממוחשבת למעקב אחר פניות הפרט, ובשל כך חדלו באיגוד מהניסיון לבנות דרך מעקב אחרת.

למרות האמור, בעקבות הביקור, הוחלט באיגוד על קיום מעקב, הגם שאינו יעיל, וזאת עד למציאת פתרון אחר בדמות מערכת ממוחשבת אינטגרטיבית כאמור.

המלצה:
 עד להטמעת מערכת מידע ייעודית באיגוד, מומלץ לתעד את המעקב אחר פניות הפרט בתוכנת Excel או בכלי ידני אחר.

9. כספים ותקציב

9.1 תקציב האיגוד

האיגוד מנהל את פעילותו השוטפת בהתאם לתקציב שנקבע ואושר על-ידי ועדת הכספים של ביני"ה ומנוהל באמצעות אגף משק וכספים בהסתדרות.

אין לאיגוד הכנסות ממקורות חיצוניים נוספים ואין לו חשבונות בנק על שמו.

להלן טבלה, על-פי נתוני אגף משק וכספים, המציגה את התקציב המאושר של האיגוד לעומת ניצולו בפועל (ללא שכר עובדי האיגוד), לשנים 2013-2016:

2014			2013			הסעיף התקציבי
ניצול ב- %	ביצוע בפועל ב- ₪	תקציב מתוכנן ב- ₪	ניצול ב- %	ביצוע בפועל ב- ₪	תקציב מתוכנן ב- ₪	
44.9	2,694	6,000	88.2	5,293	6,000	נסיעות, ישיבות אשל וכלכלה
36.4	7,285	20,000	62.2	12,437	20,000	דואר וטלפון
67.5	4,052	6,000	48.7	2,921	6,000	משרדיות והדפסות
61.5	341,560	555,780	95.8	529,621	552,900	פעולות
60.5	355,591	587,780	94.1	550,272	584,900	סה"כ תקציב

2016			2015			הסעיף התקציבי
ניצול ב- %	ביצוע בפועל ב- ₪	תקציב מתוכנן ב- ₪	ניצול ב- %	ביצוע בפועל ב- ₪	תקציב מתוכנן ב- ₪	
100.9	6,054	6,000	68.3	4,099	6,000	נסיעות, ישיבות אשל וכלכלה
10	1,481	14,700	16.0	2,349	14,700	דואר וטלפון
98	5,889	6,000	26.3	1,580	6,000	משרדיות והדפסות
99	584,338	589,476	91.6	509,288	555,780	פעולות
97	597,762	616,176	88.8	517,316	582,480	סה"כ תקציב

מהטבלה לעיל עולה, כי ככלל, בשנים 2013-2016 האיגוד עמד בתקציב שהועמד לו על-ידי ההסתדרות.

ממצאים:

- * ככלל, במהלך השנים 2013-2015 כמעט ולא חלו שינויים בתקציב האיגוד כפי שנקבע לו. בשנת 2016 גדל התקציב המתוכנן ב-6% בלבד לעומת התקציב בשנת 2015
- * בשנת 2014 תקציב האיגוד נוצל רק ב-60% מהתכנון. אי ניצול התקציב נמצא בכל סעיפי התקציב. הביצוע בסעיף "פעולות" עמד על 61.5% בלבד וייעודו היה לתשלום שכ"ט לנותן שירותים משפטיים חיצוני
- * בשנת 2013 ו-2015 תשלום שכ"ט בגין שירותים משפטיים היווה כ-65% מסך ההוצאות בסעיף "פעולות". בשנת 2014 תשלומים אלו היוו 99% מסך ההוצאות בסעיף "פעולות" (כמפורט בפרק הבא בדוח)
- * בשנים 2015-2016 שיעורי ניצול התקציב בסעיף "דואר וטלפון" עמד על 16% בשנת 2015 ו-10% בלבד בשנת 2016

בתגובה לטיטוטות דוח הביקורת, מסר מנכ"ל האיגוד, כי אופן הפעלת התקציב והיקפו אינו מאפשר טיפול יעיל וניצול התקציב כנדרש.

9.2 נותני שירותים חיצוניים - שירות משפטי שוטף

האיגוד התקשר בהסכם עם נותן שירותים משפטיים חיצוני (להלן - משרד עו"ד) לשם קבלת ליווי וייצוג משפטי מלא, לכל חטיבותיו.

סעיף 6 להסכם מפרט את השירותים השוטפים הניתנים על-ידי משרד עו"ד לאיגוד, להלן מובאים עיקרי השירות המשפטי השוטף:

* ייעוץ משפטי שוטף וקבוע בכל הנושאים הקשורים ליחסי עבודה, זכויות, מעמד, קידום וסכסוכי עבודה, כולל עריכת חוות דעת משפטיות, השתתפות בדיונים

* השתתפות בדיונים ובמשא ומתן בין האיגוד או חטיבותיו לבין המעסיקים, לרבות ליווי בשלבי המשא ומתן לקראת כריתת הסכמים קיבוציים ו/או לקראת ישוב סכסוכי עבודה

* עריכת הסכמי עבודה קיבוציים

* ייעוץ משפטי וליווי ועדות שהוקמו על-ידי האיגוד

* טיפול בחקיקת עבודה בנושאים הקשורים להסתדרות האחיות

* ייעוץ משפטי לוועדי עובדים בהתאם להפניית יו"ר האיגוד ועוד

ייצוג בערכאות משפטיות כולל, בין היתר:

* ייצוג בעניינים בנוגעים לסכסוכי עבודה קיבוציים, תביעות קיבוציות וליווי האיגוד בהליכים משפטיים אלו

* ייצוג בהליכי בוררות שעניינם סכסוכי עבודה קיבוציים

* ייצוג בפני רשות השיפוט בערכאות השונות בעניינים המהווים סכסוכי עבודה קיבוציים או שיש בהם השלכה על יחסי העבודה הקיבוציים או שיש להם השלכה על יחסי העבודה הקיבוציים

* ייצוג האיגוד בוועדות משמעת או בוועדות פריטטיות

* השתתפות בדיונים משפטיים על-פי בקשת יו"ר הסתדרות האחיות ועוד

שכר הטרחה בגין הייעוץ המשפטי השוטף, על-פי הסכם ההתקשרות, עומד על סך של 24,000 ₪ לחודש (ריטיינר חודשי), לא כולל מע"מ.

על-פי כרטסת הנהלת החשבונות לשנים 2014-2015, היקף ההתקשרות בשנים 2014-2016 הסתכם לסך של 339,840 ₪, 338,880 ₪ ו-370,656 ₪, בהתאמה.

10. כח אדם .10

10.1 הגדרת תפקידים

תפקיד מוגדר כאחריות על אזור פעולה מסוים. בתפקיד יש מרכיב של סמכות ומרכיב של אחריות. ללא הגדרה ברורה, התפקיד יישאר עמום ולא ברור. הגדרת תפקיד כוללת בדרך כלל את המרכיבים הבאים: מטרת התפקיד, כפיפיות, תחומי אחריות וסמכות, מטלות עיקריות, גורמי קשר בתוך הארגון ומחוצה לו, תפוקות נדרשות ומדדי הצלחה.

מטרת מסמך הגדרת התפקיד הינה הגדרת הדרישות, המשימות והתוצאות הנדרשות מבעל התפקיד, יצירת תיאום ציפיות ברור ובהיר. הגדרת התפקיד תאפשר לממלא התפקיד לפעול בצורה ממוקדת ויעילה ותמנע התפזרות ובזבוז זמן על דברים שאין בהם צורך.

ממצא:

אין לעובדי האיגוד הגדרות תפקיד מפורטות, המגדירות באופן ברור תחומי אחריות, כפיפות, סדרי העברת דיווחים, סמכויות וכישורים הנדרשים למילוי תפקידים.

היעדר הגדרות תפקיד כתובות מחליש את יכולת האיגוד לשמר את הזיכרון הארגוני שלו. הגדרה ברורה ומלאה של התפקיד מסייעת בקליטה קלה ומהירה של עובד חדש, על-מנת שיוכל למצב עצמו בארגון, לדעת איך ועם מי הוא פועל ולעמוד ביעדים הנדרשים ממנו.

בתגובה לטיטת דוח הביקורת מסר יו"ר האיגוד, כי קיימת הגדרת תפקיד של עובדי האיגוד, אך מאידך בשל מיעוט העובדים והיקף רחב של עבודה ומטלות, העובדים נדרשים לגמישות ולטיפול במגוון רחב של תחומים.

10.2 מצבת עובדים

על-פי נתוני נציבות כוח אדם, נכון לחודש פברואר 2017, מועסקים באיגוד:

* 8 עובדים בהיקף משרה של 5.3, מתוך סה"כ תקן של 6. **קיים הפרש של 0.7 משרות בין התקן למצבה בפועל**

* 2 עובדים נוספים: יו"ר חטיבות החינוך ויו"ר חטיבת הקהילה, עובדים במקומות עבודה אחרים

דוח ביקורת על הסתדרות האחים והאחיות בישראל

מספר עובד	היקף משרה, ב-%	תפקיד
2026	100	מזכ"ל האיגוד
2024	75	מנכ"ל האיגוד
6950	25	יו"ר חטיבת בתי חולים
2029	30	יו"ר חטיבת אחיות בריאות הציבור
2027	50	רכז ארגוני
2028	50	ייעוץ לפרט
1230	100	מזכירה בכירה
278	100	מזכיר
-	במסגרת משרתה בשירותי בריאות כללית	יו"ר חטיבת הקהילה
-	במסגרת משרתה בשירות המדינה	יו"ר חטיבת החינוך

יצוין, כי נתוני תקן העובדים של האיגוד נכונים לשנת 2001 ומאז לא שונו.

בדוחות הביקורת הקודמת (2004) ובביקורת המעקב (2009) טען האיגוד, כי מספר התקנים ומצבה, שהוקצו לאיגוד, לא ענו על צרכי האיגוד הגדול ופגמו ביכולתו לבצע את מלאכתו.

למועד הביקורת הנוכחית עלה, כי לא הייתה פניה של האיגוד לנציבות כח אדם, לשינוי מספר התקנים באיגוד, מהתקן שנקבע בשנת 2001.

10.3 עבודה נוספת

על-פי חוקת ההסתדרות, פרק ו', "חבר מזכירות איגוד מקצועי יוכל להיות חבר בהנהלת עמותה או הנהלת תאגיד אחר כלשהו לאחר שהודיע על כך ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהודעה אליה צירף את מסמכי היסוד של העמותה או התאגיד".

בנוסף, על-פי חוקת העבודה לעובדי מוסדות ההסתדרות, סעיף 12: "עובד במשרה חלקית אשר יקבל עבודה משלימה מחוץ למוסד, חייב להודיע למוסד את המקום עבודתו וטיבה ולקבל את אישורו".

להלן מידע, שהועבר למשרד המבקר מנציבות כח אדם, אודות בעלי תפקידים באיגוד, המשמשים בתפקידים בגופים, שבזיקה לאיגוד:

- * מנכ"ל האיגוד - מועסק בהסתדרות האחיות ב-75% משרה. כמו כן, מועסק בעמותה לקידום מקצועי חברתי של האחים והאחיות על-פי אישור משנת 2010
- * רכז ארגוני - מועסק בהסתדרות האחיות ב-50% משרה וכן בקרן ההשתלמות של האחיות, על-פי אישור משנת 2010
- * יו"ר חטיבת ביה"ח - מועסק בהסתדרות האחיות ב-25% משרה וכן בבית החולים אסף הרופא.
- בין שאר תפקידיו הוא משמש כחבר בדירקטוריון קופת הגמל "קו הבריאות", חבר הוועד המנהל ב"עמותה לקידום מקצועי - חברתי של האחים והאחיות בבתי החולים (ע"ר)"
- * יו"ר חטיבת בריאות הציבור מכהנת כחברת דירקטוריון בקרן ההשתלמות לאחיות - "יהב אחים ואחיות חברה לניהול קופות גמל בע"מ" גם כחברת דירקטוריון בקופות גמל לאחיות - "קו הבריאות חברה לניהול קופות גמל בע"מ". יו"ר חטיבת בריאות הציבור מסרה, כי היא מועסקת בגופים שבזיקה בהתנדבות וללא תמורה

ממנהלת משאבי אנוש נמסר, כי בתיקיהם האישיים של מנכ"ל האיגוד והרכז הארגוני נמצאו הודעות על העבודה הנוספת. לגבי יו"ר חטיבת בתי החולים התקבלה הודעה כי מועסק בבית חולים אסף הרופא, אך לא התקבלה כל הודעה על תפקידיו כחבר דירקטוריון בגופים השונים כלל שמדובר בתפקיד בשכר. כך גם לגבי יו"ר חטיבת בריאות הציבור.

11. האגף לאיגוד מקצועי

בחוקת ההסתדרות, פרק ו' סעיף, 2 נכתב:
 "האגף לאיגוד מקצועי מופקד על מערכת יחסי העבודה שבין העובדים למעסיקים ובין ההסתדרות למעסיקים וארגוני המעסיקים בישראל ומוסמך לנהל משא ומתן ולחתום בשם ההסתדרות על הסכמי עבודה קיבוציים, מיוחדים וכלליים, לרבות הסכמים אחרים אשר בתחום סמכותו, להכריז ולטפל בסכסוכי עבודה ושבתות ולטפל בכל תחום מתחומי פעילותו וסמכותו של איגוד מקצועי כאמור בחוקה."

מנכ"ל האיגוד מסר, שפעם בשנה נשלח דוח פעילות לאגף לאיגוד מקצועי. כמו כן, האיגוד מעדכן באופן שוטף את האגף לאיגוד מקצועי. התכתבויות חשובות מועברות לידיעת בעלי התפקידים הרלוונטיים באגף.

12. שיוק ההסתדרות

12.1 מספר חברים באיגוד

להלן נתונים על מספר חברים ומקומות עבודה לפי חטיבות, בשנים 2016-2013, כפי שהתקבלו מהמנהלת למרשם חברים וגביה (נכון לחודש פברואר 2017):

שנה	משלמים דמי חבר	משלמים דמי טיפול	משלמים פז"מ	אחרים	סה"כ משלמים
2016	17,614	3,364	117	16	21,111
2015	17,435	4,179	132	18	21,764
2014	17,710	4,305	153	20	22,180
2013	17,985	4,546	165	24	22,720

כפי שניתן לראות מהטבלה לעיל:

- * בין השנים 2013-2016 כמעט ולא חלו שינויים במספר משלמים דמי חבר בהסתדרות האחיות. כמו כן, בין השנים האמורות חל קיטון של כ-7% בסך מספר המשלמים להסתדרות
- * כ-75% מחברי האיגוד משלמים דמי חבר להסתדרות, יחס זה לא השתנה בשנים 2013-2015
- * בשנת 2016 מספר משלמי דמי הטיפול קטן בכ-20% ביחס למספר משלמים דמי הטיפול בשנת 2015, לצד גידול לא מהותי בשנת 2016 בכמות המשלמים דמי חבר מהאיגוד נמסר, כי כלל מספר האחיות גדול יותר ומונה כ-30,300 חברות, כאשר חלקן משתייכות לאיגודים מקצועיים אחרים.

בתגובה לטיוטת דוח הביקורת הוסיף מנכ"ל האיגוד, כי מספר החברים בהסתדרות האחיות אינו משקף את מספר האחיות החברות באיגוד, היות ואין הקפדה על שיוך האחיות להסתדרות האחיות, מסיבות שונות. מכל מקום, מיד לאחר הבחירות, מתעתד האיגוד לפעול להצלבת האחיות עם החברים בהסתדרות על מנת לעדכן את הרשימות, כך שכל האחיות החברות בהסתדרות יהיו משויכות להסתדרות האחיות.

12.2 ביטאון "האחות בישראל"

להסתדרות האחיות ביטאון מקצועי "האחות בישראל", אשר מתפרסם מאז שנת 1948 ויוצא כשלוש פעמים בשנה. מטרתו העיקרית של הביטאון הינה לעדכן את ציבור קוראיו במתרחש בתחומי הסייעוד בארץ ובעולם. המאמרים המתפרסמים בו נכתבים על-ידי האחים והאחיות, והוא מהווה מקור מידע מקיף בכל הנוגע לסייעוד

בארץ. בנוסף, הוא משמש במה לדיווח על הנעשה בתחום יחסי העבודה בסיעוד.
הביטאון מופץ לכלל האחים והאחיות במסגרת חברותם בהסתדרות. כמו כן, כל גיליונות העיתון מתפרסים באתר האינטרנט של האיגוד.

12.3 אתר אינטרנט

אתר האינטרנט של האיגוד, אשר כתובתו www.inu.org.il, נותן מענה למגוון רחב של נושאים, כגון: מידע על האיגוד וחיבותיו המקצועיות, חוקי עבודה וחוקת העבודה לעובדי מוסדות ההסתדרות, שכר ותנאי עבודה, קופות גמל וקרנות שונות, הסכמים קיבוציים ועוד.
אתר האינטרנט כולל קישור לאתר ההסתדרות הכללית וכן קישור לדף הצטרפות להסתדרות.

האיגוד התקשר עם חברה חיצונית המספקת שירותי תחזוקה לאתר האינטרנט. בגין השירות, שילם האיגוד בשנת 2016 סך של 5,100 ₪ (לא כולל מע"מ), כמפורט להלן:

* 4,800 ₪ עבור תחזוקת אתר האינטרנט (400 ₪ תשלום חודשי);

ההתקשרות בוצעה בהתאם להצעת מחיר שנשלחה על-ידי הספק ואושרה כנדרש.

* *

*

טבלת ריכוז ממצאים והמלצות

פרק	נושא	ממצאים	המלצה	תגובת המבקר
4	מסמכי היסוד	בביקורת הקודמת נמצאו אי התאמות בין הוראות החוקה להוראות תקנון היסוד של האיגוד, לרבות אלה הקשורות למבנה האיגוד. ב"תקנון הבחירות למוסדות הסתדרות האחים והאחיות" מוסדות האיגוד לא כללו את המרכז. עם זאת, בתקנון היסוד של האיגוד, נכלל המרכז כאחד ממוסדות האיגוד. בביקורת הנכסחת תקנון היסוד טרם תוקן: המרכז עדיין נמנה עם מוסדות האיגוד הארציים, דבר שבא בסתירה לאמור בתקנון הבחירות.	משרד המבקר חזר על המלצתו לעדכן את תקנון היסוד, ובין היתר, להתאים את המבנה הארצי של מוסדות האיגוד בתקנון היסוד למבנה המוסדות, כפי שמצוין בתקנון הבחירות.	מנכ"ל האיגוד מסר, כי תקנון היסוד של הסתדרות האחיות שונה בהתאמה ומתוך כך פועלים המוסדות הנבחרים בהסתדרות האחיות, על-פי מבנה ארגוני מקצועי חטיבתי.
5.3	המוציאות הארציות	למשרד המבקר לא הוצגו פרוטוקולים מהתכנסות המוציאות הארציות בשנים המבוקרות.	מנכ"ל האיגוד מסר, שהוצגו פרוטוקולי המוציאות הארציות, הכוללת את כלל החטיבות, המתכנסת לפחות פעמיים לשנה.	משרד המבקר שב ומדגיש שלא קיבל פרוטוקולים מהתכנסות המוציאות הארציות כאמור.

תגובת המבקר	המלצה	ממצאים	נושא	פרק
<p>מנכ"ל האגוד מסר, כי הביקורת עסקה ביחסי הזיקה בין גופים שונים לבין האגוד, ותו לא - בתקשר זה הודגש, כי המדובר בישויות משפטיות שונות. יחד עם זאת, צוין כי בעלי תפקידים באגוד משמשים בתפקידים שונים בגופים אלו.</p>		<p>האגוד המציא למשרד המבקר את רשימת הגופים בזיקה לאגוד . בסה"כ 33 גופים. יש לציין, כי הזיקה של הגופים לעיל לאגוד קיימת באופנים שונים; החל מניהול על-ידי עובדים ומנהלים באגוד ועד לכדי בעלות של ממש בשיתוף גופים נוספים. מנכ"ל האגוד מסר, כי האגוד אינו שותף בניהול הגופים לעיל. לדבריו, כל הגופים מבוקרים ומפוקחים על-ידי הגופים המוסמכים הרלוונטיים.</p> <p>בנגוד לדברי מנכ"ל האגוד, משרד המבקר מצא כי ישנם גופים בהם עובדי האגוד משמשים כמנהלים ולפיכך שותפים בניהולם.</p> <p>האגוד לא הציג למשרד המבקר את פירוט שיעורי ואמצעי השליטה במוסדות שבזיקה.</p>	<p>גופים בזיקה</p>	<p>7</p>

תגובת המנכ"ל	המלצה	ממצאים	נושא	פרק
<p>מנכ"ל האיגוד מסר, כי הועברו נתונים ומעודים ביחס לשיבות החטיבות שהתקיימו, שהיו רבות מהמצויין בסייטה והן מתקיימות בתדירות ראויה.</p> <p>בכל המתיחס לתיעוד השיבות בפורטוקולים, ניתנה הוראה לכל החטיבות להקפיד על רישומם, ובעיקר תיוקם, כנדרש.</p> <p>משלד המנכ"ל בהן את המסמכים כפי שהועברו על-ידי האיגוד ולפיהם קבע את הממצאים.</p>	<p>לקיים ישיבות של מוזכריות החטיבות בתדירות המדרשת, קרי אחת לחודשיים-שלישה.</p>	<p>* בשנים 2015-2014 מוזכרות חטיבת אחיות בתי החולים התכנסה פעמיים בלבד בכל שנה.</p> <p>* מוזכרות חטיבת בריאות הצבור לא התכנסה במהלך שנת 2014 ובשנת 2015 מוזכרות החטיבה התכנסה פעם אחת בלבד.</p> <p>* מוזכרות חטיבת הקהילה לא התכנסה במהלך השנים 2015-2014.</p> <p>* בשנת 2015 מוזכרות חטיבת החינוך התכנסה פעם אחת בלבד, ובשנת 2016-3 פעמים בלבד.</p>	<p>חטיבות</p>	<p>8.2</p>
<p>מנכ"ל האיגוד מסר, כי הוחלט לקבל את המלצה לטייב את אופן הכנת התכנית השנתית של החטיבות והאיגוד - אנו עדיין עמלים על המתדלוגיה המתאימה והיא תנוש ותוטמע לאחר בחירת המוסדות החדשים.</p>		<p>בתכנית העבודה השנתית של האיגוד לא מפורטת הפעילות המתוכננת ברמה החטיבית:</p> <p>* לא הוצגו בתכנית יעדים מודדים ולוחת זמנים ליי"ר החטיבות</p> <p>* לא הוצגו בתכנית יעדי השנה הקודמת ומולם הפיצוי בפועל בכל תחומי העשייה של האיגוד, לדוגמא: ביקורים במקומות עבודה, ניהול משאיים ומתגים מול מעסיקים</p> <p>* לא הוצגו בתכנית העבודה יעדים ליי"ר החטיבות לגיוס חברים חדשים, להעברה מדמי טיפול לדמי חבר, טיפול בנטישת חברים ועוד.</p>	<p>תכנית עבודה שנתית של האיגוד</p>	<p>8.3</p>

פרק	נושא	ממצאים	המלצה	תגובת המבקר
8.4	זוחות פעילות	<p>יושבי ראש החטיבות, אשר אחראים על ליבת הפעילות בהסתדרות האחיות, אינם נדרשים להעביר דיווח בכתב מדי תקופה על פעילותם, הישגיהם, עמידתם ביעדים וכד'.</p> <p>יצוין, כי יו"ר חטיבת הקהילה ויו"ר חטיבת החינוך, אשר לא נמנים עם מצבת עובדי האיגוד ומעוסקים במסגרת מקומות עבודה אחרים, אינם נדרשים להעביר דיווחים תקופתיים בכתב, דבר המקשה על ביצוע הבקרה על ביצועיהם ובהינתן פעולותיהם המתבצעות מרחוק.</p>	<p>משרד המבקר סובר כי דיווחות פעילות תקופתיים מסודרים של יו"ר החטיבות, ראוי שהיו מסוכמים ומתועדים וזאת, בין היתר, בכדי לוודא את העמידה ביעדים שהוצבו ובכדי לשמור את הזכרון הארגוני בנוגע לפעילות החטיבה.</p> <p>קיימת חשיבות לאמץ סדרי דיווח שאינם נמנים במצבת עובדי האיגוד, על הפעילות שביצעו.</p>	<p>מנכ"ל האיגוד מסר, כי דוח הפעילות התקופתי מתבצע הלכה למעשה בעל פה במהלך השיבות החטיביות והארגונית, על בסיס קבוע.</p> <p>בכל המתייעס לדיווח בכתב, הרי שיש משמעותיות המקשות על היכולת להתנהל אל מול גורמי חוץ עימם אנו נוסאים ונותנים, על כן אנו מוצאים שהדרך הקיימת, דיווח בעל פה (לרבות בליווי מצגות כפי המקובל), היא הדרך המתאימה והנכונה לאיגוד.</p>

פרק	נושא	ממצאים	המלצה	תגובת הממוקד
8.7	ייעוץ לפרט	תהליך הטיפול בפניות הפרט אינו מתועד על-ידי רכזת הייעוץ לפרט - לא במערכת מידע ייעודית או בכלי ממוחשב אחר (כגון, תכנת Excel) ולא באופן ידני. לא ניתן לדעת: כמה פניות פרטניות התקבלו וטופלו על-ידי האיגוד, מה היו נושאי הפניות ומה היה אופן הטיפול בפניה, ממי התקבלה הפניה ולטיפול של אילו גורמים הועברה, לא ניתן לוודא את סטאטוס הטיפול בפניה (פתוחה/סגורה), לא ניתן לדעת ולנתח את סיב ורמת השירות שקיבלו הפונים פרטנית לאגוד.	עד להטמעת מערכת מידע ייעודית באיגוד מומלץ לתעד את המעקב אחר פניות הפרט בתוכנת Excel או בכלי ידני אחר.	מנכ"ל האיגוד מסר, כי נעשה בעבר ניסיון לבצע מעקב אחר פניות למחלקת הפרט, ואולם התהליך היה מסורבל ולא יעיל. מתוד ניסיונות למצוא פתרונות לכך, יזם האיגוד פגישות עם אנשי המחשב, ואז הסתבר כי יש כוונה להטמיע תוכנה אינטגרטיבית ממוחשבת למעקב אחר פניות הפרט, ובשל כך חדלו באיגוד מהניסיון לבנות דרך מעקב אחרת.
9.1	תקציב האיגוד	בשנת 2014 תקציב האיגוד נוצל רק ב-60% מהתכנון. אי ניצול התקציב נמצא בכל סעיפי התקציב. הניצול בסעיף "פעולות" עמד על 61.5% בלבד וייעודו היה לתשלום שכ"ט לנותן שירותים משפטיים חיצוני.		מנכ"ל האיגוד מסר, כי קיימת הפעלת התקציב והיקפו אינו מאפשר טיפול יעיל וניצול התקציב כנדרש.
10	כח אדם	אין לעובדי האיגוד הגדרות תפקיד מפורטות, המגדירות באופן ברור תחומי אחריות, כפיפות, סדרי העברת דיווחים, סמכויות וכישורים הנדרשים למילוי תפקידים.		מנכ"ל האיגוד מסר, כי קיימת הגדרת תפקיד לעובדי האיגוד, אך מאידך בשל מיעוט העובדים והיקף רחב של עבודה ומטלות, העובדים נדרשים לגמישות ולטיפול במגוון רחב של תחומים.

